

Noen nyttårsforberedelser?

Av advokat/partner Ove-Marthin Granlund i Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Kronikk i Finansavisen 10. desember 2011

Tiden for å sprette champagnen nærmer seg, og det samme spørsmål reiser seg hver gang: Hva lønner seg skattemessig, å gjøre det i år eller neste år?

Dette er spørsmål alle skatteadvokater får nærmest daglig i desember. Her er en liten førjulsgave med gratis ideer – som bør avstemmes med godt betalt skatterådgiver.

Reduser formuesskatten

I de senere år er formuesskatten blitt mer merkbar. I 2007 var gjennomsnittelig formuesskatt for de som ble ilignet formuesskatt kr 10 007. For 2010 var tilsvarende beløp kr 19 022 – nær det dobbelte, og verdien av tilpasninger har økt tilsvarende. (Riktignok midlertidig, da jeg tidligere i Finansavisen har spådd at formuesskatten avvikles etter neste Stortingsvalg, med støtte av Trond Giske og Roar Flaathen.)

Det finnes muligheter for de skattetrette med egne aksjeselskaper hvor verdien av selskapet har falt betydelig i inneværende år. Verdien av unoterte aksjer som legges til grunn for formuesskatten 2011 beregnes ut fra selskapets regnskap 2010 – et år gamle tall. Men om aksjekapitalen i selskapet er forhøyet eller satt ned, og det er foretatt inn-/utbetalinger, som følge av kapitalendringen, så er man så heldig at man kan benytte formuesverdien ved årets utgang – 31.12.2011. Da vil de lavere verdier bli lagt til grunn, og formuesskatt er spart. Det har vært spekulert i hvor små kapitalendringer som skal til for at ligningsmyndighetene ser bort fra det som raskt og uoverveid ble gjort i desember. Noen konklusjoner har ikke kommet, så her får man bare stole på eget - eller skatterådgivers - skjønn.

Er man så "heldig" at man sitter med penger til gode på eget aksjeselskap, skal man vite at tilgodehavendet inngår med hele sitt beløp i formuesskattegrunnlaget, selv om selskapet har negativ formuesverdi. (At verdien på aksjene er negativ behøver ikke å bety at aksjene er verdiløse. Både goodwill og konsesjoner verdsettes til null, og fast eiendom verdsettes lavt.) Aksjer verdsettes imidlertid ikke lavere enn null, slik at man ikke får kompensert den negative verdien av aksjene i annen formue. Denne situasjonen gir en god grunn til å konvertere hele eller deler av fordringen, i hvert fall så mye at formuesverdien av selskapet nærmer seg null. (Skulle selskapet ved et senere tidspunkt gå konkurs, vil det også være lettere for personlig aksjonær å få tapsfradrag på aksjene enn på fordringen.) Har man andre verdier, eller særdeles god likviditet, kan man gjøre et tings- eller kontantinnskudd og oppnå det samme.

Er det aksjer med latent tap omfattet av fritaksmetoden man sitter med personlig, kan disse overdras til eget aksjeselskap om dette har negativ formuesverdi. Her oppnår man både redusert formuesskatt og et personlig tapsfradrag. Og om aksjemarkedet en vakker dag virkelig skulle ta av, så vil gevinsten tilfalle aksjeselskapet – uten skatt! Dette kan derfor være fristende selv uten hensyn til formuesskatten.

Ta tapene i år – gevinstene neste år

På inntektssiden er det fremdeles god lære å ta tapene i år, og flytte gevinstene til neste år. Dette kan lett gjøres mht børsnoterte, eller på annen måte likvide, aksjer. Sitter man personlig med et betydelig latent tap på likvide aksjer, uten utsikter til at aksjene skal gjenvinne sin verdi på kort sikt, så selger man og krever fradrag for tapet før nyttår. Har man fortsatt sterke følelser for aksjene så kan man kjøpe aksjer i samme selskap etter noen tid, for eksempel rett over nyttår. Å gå ut og inn av en aksje over kort tid er ikke problematisk. Men ikke sy dette opp med samtidig tilbakekjøp, gjenkjøpsavtaler eller opsjoner. Da er man straks over i gråsonen, og hele tapsfradraget kan gå tapt. Er man riktig utspekulert kan det vanke tilleggsskatt på toppen.

For aksjeselskaper som sitter på latente aksjegevinster finnes også en liten finesse. I skatteendringene forbundet med statsbudsjettet 2012 ble det vedtatt en viktig endring i "treprosentregelen". Regelen innebærer at aksjeselskaper skal beskattes 3 % av sin aksjeinntekt – både aksjegevinster og aksjeutbytte. Fra og med 2012 avgrenses denne regelen mot inntekter fra gevinster. Er man fullstendig skatteavers kan man unngå en inntekt på 3 % av gevinsten – 0,84 % skatt – ved å vente med å selge til 2012. Kanskje en vel lav risikopremie i et volatilt marked vil noen mene. Men når det kommer til skatt er det ikke alltid mangel på risikovilje.

Ikke glem barna

Noen er så sjenerøse at de at de overlater store verdier til sine barn. Det er nok ikke noe man skal bruke ellers travle desemberdager på å beslutte bare for å spare formuesskatt. Men arveavgiftsloven fikk for noen år siden inn et avgiftsfritak for årlige personlige gaver på halvparten av Folketrygdens grunnbeløp ved årsskiftet. Om begge foreldre er like glade i sine barn blir det for 2011 kr 75 641 pr barn – uten arveavgift og ut av formuesskattegrunnlaget.

Listen er ikke uttømmende – til det er spalteplassen for liten og fantasien for stor. Godt nytt år.
